

ANDRZEJ BARCZYŃSKI

JAROSŁAW CZERW

BOLESŁAW M. ĆWIERTNIAK

DOROTA FLESZER

MARIUSZ KOTULSKI

GRZEGORZ KRAWIEC

ANDRZEJ MAJZNER

MAREK MĄCZYŃSKI

PIOTR MĄCZYŃSKI

STANISŁAW NITECKI

EWA NOWACKA

JERZY PAŚNIK

RENATA PŁASZOWSKA

KRZYSZTOF PO CZĄTEK

JAROSŁAW ROKICKI

JERZY SERWACKI

ŁUKASZ STRZĘPEK

LIDIA ZACHARKO

EWE LINA ŹELASKO-MAKOWSKA

SAMORZĄD TERYTORYALNY (ZAGADNIENIA PRAWNE)

TOM II

ZADANIA I KOMPETENCJE
SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

POD REDAKCJĄ
BOLESŁAWA M. ĆWIERTNIAKA

SAMORZĄD TERYTORIALNY (ZAGADNIENIA PRAWNE)

TOM II

ZADANIA I KOMPETENCJE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Publikacja pod patronatem:

POLSKA AKADEMIA NAUK

ODDZIAŁ W KATOWICACH
Prezes Oddziału

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

SAMORZĄD TERYTORIALNY (ZAGADNIENIA PRAWNE)

TOM II

ZADANIA I KOMPETENCJE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

pod red. Bolesława M. Ćwiertniaka

Sosnowiec 2015

Recenzent:

prof. dr hab. Mirosław Stec

Redaktor Oficyny Wydawniczej „Humanitas”:

Danuta Dziewięcka

Projekt okładki:

Bartłomiej Dudek

Copyright by

Oficina Wydawnicza „Humanitas”

ul. Kilińskiego 43

41-200 Sosnowiec

tel.: 32 363 12 25

e-mail: wydawnictwo@humanitas.edu.pl

dystribucja@humanitas.edu.pl

ISBN: 978-83-64788-67-3

Sosnowiec 2015

Publikacja sfinansowana została ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznanych na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 217908/E-713/S/2014 z dnia 25 lutego 2014.

SPIS TREŚCI

Bolesław M. Ćwiertniak Przedmowa do tomu II	7
Część I. Zamiast wprowadzenia	
Rozdział 1. Marek Mączyński Ustrój a zadania i kompetencje samorządu terytorialnego (wybrane problemy w perspektywie 25-lecia samorządu terytorialnego w Polsce)	13
Część II. Własność i planowanie przestrzenne	
Rozdział 2. Jerzy Paśnik Nabywanie prawa własności przez samorząd terytorialny – źródła patologii	33
Rozdział 3. Mariusz Kotulski Zasady w planowaniu i gospodarowaniu przestrzennym	47
Rozdział 4. Łukasz Strzępek Władztwo planistyczne gminy a tzw. granice prawa własności. – zarys problemu	75
Rozdział 5. Jerzy Serwacki Prawotwórcze kompetencje podatkowe organów gmin.....	85
Część III. Przedsiębiorczość i usługi komunalne	
Rozdział 6. Lidia Zacharko Podstawy prawne przedsiębiorczości komunalnej. Kilka refleksji.....	99
Rozdział 7. Grzegorz Krawiec Prowadzenie szkół publicznych przez spółki komunalne.....	107
Rozdział 8. Krzysztof Początek Od płatności tradycyjnych do płatności „masowych” w przedszkolach samorządowych.....	115
Część IV. Zabezpieczenie społeczne	
Rozdział 9. Stanisław Nitecki Zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych.....	129
Rozdział 10. Andrzej Barczyński Dylematy finansowania terapii zajęciowej na poziomie samorządu terytorialnego	139

Rozdział 11. Andrzej Majzner

Koordinacja systemu zabezpieczenia społecznego w sprawach
dotyczących świadczeń rodzinnych na tle orzecznictwa sądów administracyjnych..... 155

Część V. Ochrona przyrody i zabytków

Rozdział 12. Ewa Nowacka

Ustawa o ochronie zwierząt w Polsce (pytania i wątpliwości)..... 173

Rozdział 13. Jarosław Rokicki

Aspekt zielonych zamówień publicznych w działalności jednostek
samorządu terytorialnego (na przykładzie Gminy Dąbrowa Górnicza) 179

Rozdział 14. Renata Płaszowska

Korzystanie z ustawowych form ochrony zabytków przez jednostki samorządu terytorialnego..... 197

Część VI. Bezpieczeństwo w mieście (gminie)

Rozdział 15. Dorota Fleszer

Kompetencje rady gminy w zakresie ograniczenia spożycia napojów alkoholowych
na gruncie orzecznictwa..... 213

Rozdział 16. Dorota Fleszer

Opłata za sprzedaż napojów alkoholowych 225

Rozdział 17. Piotr Mączyński

Gminne i miejskie systemy monitoringu w świetle obowiązków projektowanych
w związku z regulacją monitoringu w Polsce 243

Część VII. Problemy nadzoru nad samorządem terytorialnym

Rozdział 18. Jarosław Czerw

Nadzór nad samorządem gminnym 257

Rozdział 19. Ewelina Żelasko-Makowska

Konsekwencje prawne i faktyczne rozstrzygnięcia nadzorczego wojewody
(regionalnej izby obrachunkowej) związane z usunięciem z obrotu prawnego
aktu normatywnego ze skutkiem *ex tunc* 267

Przedmowa do tomu II

I. Z wielką satysfakcją przekazujemy w ręce Czytelników, w roku 25-lecia zapoczątkowania reformy samorządowej, kolejny tom monografii zbiorowej „Samorząd terytorialny. Zagadnienia prawne”. Ponieważ o rocznicy 25-lecia odrodzenia samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej, a także o dotyczących reformy samorządowej zagadnieniach pisałem szerzej w poprzednim tomie¹, w tym miejscu ograniczę się do prezentacji treści zawartych w tomie II.

Tom niniejszy, zatytułowany „Zadania i kompetencje samorządu terytorialnego”, podzielony został konwencjonalnie na sześć części. Owe wyodrębnione części zdecydowałem się poprzedzić tekstem autorstwa M. Mączyńskiego, analizującym zagadnienia wpływu rozwiązań ustrojowych na zakres zadań i kompetencji przypisanych organom jednostek samorządu terytorialnego. Przyznam, iż zastanawiałem się, czy wspomniany tekst nie powinien się znaleźć w tomie I, poświęconym zagadnieniom ustroju samorządu terytorialnego. Uznałem jednak, że stanowi on *sui generis* wprowadzenie w problematykę niniejszego tomu.

Część drugą, zatytułowaną „Własność i planowanie przestrzenne”, otwiera opracowanie J. Paśnika („Nabywanie prawa własności przez samorząd terytorialny – źródła patologii”). W części tej zawarto też opracowania M. Kotulskiego („Zasady w planowaniu i gospodarowaniu przestrzennym”) i Ł. Strzępka („Władztwo planistyczne gminy a tzw. granice prawa własności. Zarys problemu”). Część tę uzupełnia rozdział autorstwa J. Serwackiego „Kompetencje podatkowe organów gmin”.

Część trzecia zatytułowana została „Przedsiębiorczość i usługi komunalne”. Czytelnik znajdzie w niej teksty L. Zacharko („Podstawy prawne przedsiębiorczości komunalnej. Kilka refleksji”) oraz poświęcone oświacie samorządowej opracowania G. Krawca („Prowadzenie szkół publicznych przez spółki komunalne”) oraz K. Początką („Od płatności tradycyjnych do płatności »masowych« w przedszkolach samorządowych”).

Kolejna, czwarta część, nosi tytuł „Zabezpieczenie społeczne”. Zawarto w niej rozdziały autorstwa S. Niteckiego („Zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych”), A. Barczyńskiego („Dylematy finansowania terapii zajęciowej na poziomie samorządu terytorialnego”) i A. Majznera („Koordynacja systemu zabezpieczenia społecznego w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych na tle orzecznictwa sądów administracyjnych”).

Część piątą książki, o tytule „Ochrona przyrody i zabytków”, grupuje opracowania E. Nowackiej („Ustawa o ochronie zwierząt w Polsce (pytania i wątpliwości”), J. Rokickiego („Aspekt zielonych zamówień publicznych w działalności jednostek samorządu te-

¹ B. M. Ćwiertniak, *O refleksji nad samorządem terytorialnym (zamiast wprowadzenia)*, [w:] B.M. Ćwiertniak (red.), *Samorząd terytorialny. Zagadnienia prawne*, tom I: *Ustrój samorządu terytorialnego*, Oficyna Wydawnicza „Humanitas”, Sosnowiec 2015.